

NÉPI EGYSÉG

POLITIKAI NAPILAP
Felolvas szerkesztő:
Kurkó György
Bejegyezve a Brassói Könyvtár
székén G. II. 1768/1944 sz. alatt
Engedélyezett: Cenzura Miltară
a Presel sub No. 1437. 7. X. 1944

A MNSZ közbenjárására Groza miniszterelnök utasítása alapján május 15.-ig feloszlatják a C.F.R. munkatáborokat

(Bucuresti) A Népi Egység telefonjelentése: A Magyar Népi Szövetség valamint az Ekések együttes közbenjárására és Groza Péter dr. miniszterelnök utasítására Damaceanu hadügyi alminiszter körrendeletet adott ki, amelyben elrendelte, hogy május 15-éig az összes CFR munkatáborokat oszlassák fel.

A demokrata kormány miniszterelnökének intézkedése a romániai magyar nép

körében osztatlan örömet és meglepetést keltett.

A Groza Péter dr. demokrata kormánya ezzel az intézkedéssel a romániai magyar nép jogos sérelmét orvosolta, mert a négyéves fasiszta uralom alatt a legtöbb ször katonai szempontból jelentéktelen munkálatok elvégzésére a magyar nép férfijainak tízezreit vitték el. Augusztus 23-a után a Magyar Népi Szövetség köz-

pontja és sajtója továbbá a demokrata fővárosi lapok is következetesen követelték a munkaszolgálatosok helyzetének a felülvizsgálását és fasiszta időkbeli viszsamaradt rendszer megszüntetését.

Groza Péter dr. demokrata kormánya most ezzel az intézkedésével eltüntette a múlt fasiszta-rendszerek nép és nemzeti-séggellenes intézkedését.

Az első szabad május elsejének megünneplése

Az Általános Munkásszövetség körlirata

Az első szabad május elsejét az egész ország munkássága a fasisztaellenes harc a háborús munka és a földosztás folytatása és befejezése jegyében ünnepli meg. Az ünnepségeket a Munkás Egységarcvonal védnöksége alatt tartják. A gyárak és vállalatok ezen a napon nem dolgoznak. A munkaórát vasárnap, április 29-én pótolják.

A május elseji ünnepségek délelőtt 10 órákor kezdődnek tömeggyűlésekkel, a melyet a helység legnagyobb tere tartanak és amelyen valamennyi vállalat részt vesz. Meghívandó a NDA-t alkotó valamennyi szervezet. A gyűlésen a helyi szakszervezetek és a NDA vezetői beszélnek. A Helyi Bizottságok idejében vegyék fel az érintkezést a katonai hatóságokkal a hadsereg részvétele céljából.

A felvonulás folyamán a zenekarok és énekkarok munkás- és május elseji indulókat játszanak. A munkástáncgyűjtések nemzeti viseletben vonulnak fel. Idejében történjenek zárt teremről is gondoskodás, ha az időjárás miatt a tömeggyűlést nem lehet a szabadban megtartani.

Lehetőség szerint a következőket kell képező csoportokat és szekereket kell felvonultatni: 1. A dícsőséges Vörös Hadsereg felszabadítja a román német. 2. Szovjet-román fegyverbarátság a fasisztus elleni harcban. 3. Északkelet fel szabadítása és visszacsatolása. 4. A földosztás megvalósítása. 5. A demokratikus összefogás, Groza Péter kormányának támogatása. 6. A termelés növelése. 7. Harc a drágaság ellen. 8. Harc a veteményes kertek bevetéséért és a szövetkezetekért. A többi díszkocsik, kerékpárosok és menettoszlopok virággal, zöldággal, az Egyesült Nemzetek lobogójával, a román színekkel és a vörös munkásszálal díszítve vonulnak fel. Megfelelő számmal kell vinni a munkásvezeteket, a szövetséges hatalmak vezetőinek képét is. A menet élén a katonai egységek vonulnak fel zenekarral az élükön. A munkástömegek oszlopa után következnek az iskolák, végül a községek.

Díttant szabadtéri előadások tartandók, melyek keretében szavalatok, zene, színelőadások és nemzeti táncok szerepelnek. Kedvezőtlen időjárás esérére gondoskodás történik fedett helységekről.

Mint hogy ez a május elseje egyben a szervezett munkásság tevékenységének mérlege is, adatokkal számokkal és táblázatokkal kell ábrázolni minden üzem teljesítményét 1944 augusztus 23-tól kezdődően. A táblázatokon fel kell tüntetni a vállalatok munkásságának a vetéskhez és a földműveseknek nyújtott segítségét és a városi kertek megművelése körül kifejtett tevékenység eredményeit, valamint a munkásság szerepét az ország demokratizálásában és a Groza-kormány támogatásában.

A városi zászlókkal, jelmondatokkal és arcképekkel díszítik fel és lehetőség szerint este világítást is. A fontosabb utvonalon fekvő kirakatok is a május elseje jegyében legyenek díszítve. Hasonlóképpen kell az üzemek bejáratát, a gyűléstermeket és a szakszervezetek épületeit is díszíteni. Az Ekésarcvonal útján a megye földművelésének képviselői is minél nagyobb csoportokban vegyenek részt az ünnepségeken. A szakszervezetek kötelessége az ünnepségek rendjét biztosító feladatokat elvégezni. A rendfenntartó szolgálat idejében ki kellő számú vállalat és szervezet részvételének pontos beállítási helyét és idejét.

Megtörtént a szovjetcsapatok találkozója az angol-amerikai csapatokkal

Berlinnek már felét elfoglalták a szovjetcsapatok

Az Egyesült Nemzetek figyelmeztetése Németországhoz

A Tass ügynökség külföldi tudósítója, aki a birodalmi főváros egyik külső negyedében figyeli a hadieseményeket, a következő leírást közli a Berlin birtokáért folyó nagy csatákról:

Pontosan 1200 nappal Németország által támadása és 810 nappal a németek szlalingrádi veresége után a Vörös Hadsereg csapatai behatoltak Berlin külvárosaiiba. Számítatlan szovjet tüzérégi úttag, amelyeket Sztalin a „háború istenségeinek” nevezett el, a bombavető rajok és a rohamrepülőgépek a bombák és a lövedékek erejét zúdítják a fasiszta Németország szívére.

Az a megtörténtetés, hogy az első lövedéket Berlinre leadták, a leningrádi tüzereknek jutott. A moszkvai, szlalingrádi, kaukázusi és varsói öreg tüzerek sok ezer ágyúja karban választott erre a jelre. — Most minden percben felhangzik a jelszó, amely elrendeli a tüzet Berlin ellen.

Berlin a náci hadsereg SS csapataiból, rendőrségből, csendőrségből és árkász csapatokból összeállított válogatott egységek védik. Berlin védelmi övezete nagy mélységben húzódik az Odera folyótól az Unten den Lindenig. Berlin lakosai a hónapokon keresztül építették a védelmi övezetet, amely hivatva lett volna feltar-

tóztatni a Vörös Hadsereget. Az egész csatamezőt az Oderától a Spree folyóig sűrű csatornahálózat, árkok, acél és betonerdőművek, pán-élkupolák, aknamezők, drótsővény-akadályok, egyezőval a német katonai leleményesség valamennyi találmánya védte.

A nehéz szovjetpáncélosok azonban ügyesen elkerülik a legveszélyesebb akadályokat is. A támadó páncélosok, lovasság és gyalogság nagy katonai tudásról tesz mindent tanúságot. A németek elkéseredett ellenállást fejtenek ki. De hiába.

Sztalin három hadparancsa a szovjet győzelmekről

Sztalin hadparancsban jelentette be, hogy a Zsukov tábornok vezette alatt álló első bielo-orosz arcvonal csapatai áttörték Berlin mélyen tagolt védő övezetét és a tüzérégi és a légi haderő hathatós támogatásával elfoglalták az oderai Frankfurt, Wendlitz, Oranienburg, Birkenwerder, Genningsdorf, Pankow, Friedrichsfelde, Karlshorst, és Cepenik városokat és behatoltak Berlinbe, Németország fővárosába.

A Konyev tábornagy csapataihoz intézett második hadparancs, bejelenti, hogy Konyev tábornagy csapatai miután áttörték a Neisse folyónál levő német állaso-

kat, 80—100 kilométert nyomultak előre és elfoglalták Ko'bus, Lüben, Kotzen, Lückenwalde, Treuenbriezen, Trebin, Rahmsdorf és Teltov városokat és dél felől behatoltak Berlinbe.

Ugyanekkor e csapatok utat törtek maguknak Drezda irányában és elfoglalták Essen, Kirchau, Falkenberg és Mühlberg városokat és Drezdától északnyugatra érték az Elba folyót.

A harmadik hadparancs hírül adja, hogy Eremenko tábornok csapatai Csehszlovákia területén elfoglalták Popovo (Tropau) városát.

só beszélgetésről, amely egy szovjet és egy amerikai páncélos parancsnokai között folyt le. A két parancsnok a rádióbeszélgetés során üdvözölték egymást, majd pontosan meghatározták a két páncélos helyzetét. Ezután a szovjet páncélos parancsnok figyelmeztette az amerikai tisztet, hogy előtte még náci erők vannak, amelyeknek a megsemmisítése folyamatban van.

Mindkét részről már minden előkészület megtörtént a találkozóra.

(Moszkva) A moszkvai, londoni és washingtoni rádió a szövetséges hatalmak, illetve Sztalin, Churchill és Truman felhívást közölt a német néphez, az összes katonai parancsnokokhoz, a Gestapo és mindenféle katonai vagy más szolgálat vezetőihez és tagjaihoz. Eszerint felelőssé tesznek mindenkit, akár parancsnokot, akár végrehajtó közeget, a gondatlan bi- zott hadifoglyok, internáltak. Németországban levő szövetséges állatvalók, vagy elhárított polgárok testi épségéért, és sor- száért. Mindenkit, aki ezek ellen bármit is elkövet, irgalmatlanul felkutatnak és felelősségre vonnak. A szövetséges nem- zetek nem veszik majd tudomásul, hogy bárki is másra hárítsa át a személyi fe- lelősséget a történelemért.

A felszólítást kinyomtatva, Sztalin, Churchill és Truman aláírásával, röplapo- kon szórták szét Németország meg- maradt területén.

Berlin náci védőinek óriási veszteségei

Az Atlantik rádió híradása szerint Ber- linnek már mintegy fele szovjet kézen van. A német főváros körül már csaknem teljesen bezárult a szovjetcsapatok gyűrűje és így Berlin csaknem teljesen el van vágva az ország többi részétől. Német hírforrás szerint a szovjet csapatok behatoltak már Potsdamba is, amely a német fővárostól nyugati irány- ban fekszik. Északon a szovjetcsapatok át- lépték a Hohenzollern csatornát, míg délen az Elbe partján fekvő és az amerikai csapatok birtokában levő Dessauhoz köze- lednek.

Berlinben borzalmas harcok dúlnak. A város egyetlen lángtenger és a tüzoltók már kísérletet sem tesznek, hogy a tüzvés- zeket eloltják. A náci óriási vesztesége- ket szenvednek, mert még a legremény- telenebb helyeken sem szabad visszavo- nulniuk. Mikor parancsot kérnek a hadi- körzet feladására, azt a választ kapják, hogy a végsőig ki kell tartaniuk és aki megszegi a parancsot és meghátrál, azon- nal agyonlövöldöztetik. Ennek ellenére a lakossá- gok helyen fűtő lepedőket és abroszo- kat tűz ki az ablakba a megadás jeléül.

A lakók rengeteg áldozatot követel-

nek a polgári lakosság köréből. A polgá- ri lakosság megosztomolja a sebesül- szállítás tehérgépkocsikat és az erőszakkal hatalmába kerített járműveken igyekszik Berlinből elmenekülni.

(Bucuresti) A bukaresti rádió délután 5 órai magyarnyelvű adásában közvettette azt a londoni hírt, hogy Németország közepén egyes helyeken már összetalál- koztak a szovjetcsapatok és az amerikai egységek. Az összeköttetés megteremté- sének tényét azonban hivatalosan csak akkor jelentik be — egyidejűleg az összes szövetséges vezérkarok — mikor az öss- zeköttetés már teljessé vált.

A londoni rádió részleteket közölt az el-

Vasárnap megyei értekezletet tart a MNSZ brassómegyei szervezete

(Brassó) A MNSZ brassómegyei szerve- zete vasárnap, április 29-én reggel 8 órai kezdettel megyei értekezletet tart. Az ér- tekezlet napirendjén a szervezeti és mező- gazdasági kérdésekről szóló beszámoló

és a május 6-án kezdődő országos nagy- gyűlés kiüldözteték a megválasztása sze- repel. Kéri a brassómegyei szerveze- tet, hogy kiküldöttjeit idejében küldjék el az értekezletre.

Az olvasó szava:

A Nagysádos Asszony nem seper?

A dolgozó asszony napja reggeltől estig munkában telik el. A gyárakban, irodákban, műhelyekben, üzletekben kidolgozzuk a napi nyolc órát és rendszerint még egy-két órával többet is, mert fokozunk kell a termelést. Ezenkívül szívvel-lélekkel részt veszünk a szervezeti életben is. Manapság már nincs dolgozó asszony, aki a szakszervezetben kívül tagja ne lenne valamelyik demokratikus alakulatnak is. A szakszervezet odaadást követel, politikai szervezeteink is elvárja tőlünk a munkát. És mi szívesen tesszük, mert tudjuk, hogy a dolgozó rétegeknek nincs más fegyverük a harcban, mint a szervezethez való munkát jelent. De nekünk, dolgozó asszonyoknak ezenkívül még más súlyos feladataink is vannak. Legtöbbünknek van férje, gyermeke, éleltársa, otthona, háztartása és mindennek a gondja ránk nehezu. Pártokban és szervezetekben dolgozó férfiak ezt nem tudják megérteni, mert őket ilyen gondok nem terhelik. Természetesen veszik, hogy otthon kiszolgáltatott kapnak, de azt sohasem kérdezik meg, hogy vajon az asszonyokat ki szolgálja ki?

Az igazi dolgozó asszonynak nincs otthon háztartási alkalmazottja, aki a házimunkát elvégezze helyette. Manapság már csak a dologtalan nagyságok rendelkeznek cseléddel, sőt cselédekkel. A valódi dolgozó asszonynak: a munkásnőnek, a tisztviselőnőnek saját magának kell fát hasogatnia, behordania, fűzet raknia, ebédet főznie, elmosogatnia, takarítania, mosnia és vasalnia, — hogy csak a legközönségebb házimunkákat említsük meg. De ezenkívül mennyi dolog akad még egy ház körül, amit mind el kell intéznie valakinek, ha nem akarja, hogy a piszok fel ne vesse a háztartását és a betegség el ne szaporodjék lakásában és környezetében.

Ez pedig azt jelenti, hogy az igazi dolgozó asszony a gyárban, vagy műhelyben elvégzett munka után, a partban, vagy szakszervezetben teljesített tevékenység után még mindig annyi munkát kénytelen otthon elvégezni, amennyi egy másik asszony egész napját elfoglalja. Pedig a munkásnő és a tisztviselőasszony is szeretne művelődni, egyszer-egyszer könyvet kézbe venni, vagy egy-egy felőrárt sétálni... No de nem is erről van szó! Arról van szó, hogy az országzszerie folyó közlekedési munkából mi dolgozó asszonyok újból kivettük a részünket. Heti egyetlen szabad napunkon, a vasárnapon ismét korán felkeltünk és seprél, vagy ablakmosó ronggyal kezünkben mi is csak elfoglaltuk helyünket az önkéntes munkavállalók vidám hadseregében. És meg is tettük, amit elvártak tőlünk. Igaz, hogy másnap aig tudunk újból tétet venni a kezünkbe és erőszakkal kellett derekunkat egyenesen tartani a szövöszék mellett, de azért megtettük!

Csak az az egyetlen dolog hozott ki a sodrunkból, hogy amikor mi vasárnap déltájban piszkosan és izzadtan (és nem kisebb büszkeséggel) hazafelé tartottunk az önkéntes munkából, az otthonulról, délig-alvó, magukat fogvasztó és ápolgató nagyságok akkor indultak kibodrozni, kirizporozni, kiillatosítani a vasárnapi sétára, a ragyogó tavaszban. És még mosolyogtak is, amikor végignézték rajtunk. Még nevettek is. Becsületemre mondom, kinevettek bennünket!

Nem, ez nem megy így tovább. Mi reggeltől estig dolgozunk, ők reggeltől estig henyélnék. Mi reggeltől estig gépek mellett állunk, vagy íróasztal mellett görnyedünk, ők reggeltől estig sétálnak. Mi az éjszakából is nappalt csinálunk, ők a nappalból is éjszakát. És még rajtuk mernek nevetni!

Nem akarjuk megbüntetni őket. Elég büntetés számukra saját fölösleges voltuk tudata. De igenis azt kívánjuk, hogy vasárnaponként ezek a hölgyek is vegyenek seprűt a kezükbe és álljanak oda velünk együtt dolgozni. Az egész világ tele van szeméttel, nekik is jut a munkából. Már csak azért is jut, mert a szemét nagyrészt ők csinálták.

Oda kell állítani őket a szemetes és poros utcák közepére, hadd tanulják meg, mi a munka. Hadd végezzenek ők is valamelyik hasznosat a köz számára.

Sz. P., tisztviselő

A magyar felekezeti tanítókhöz

*

Augusztus 23-a óta várom, hogy számunkra is történjen valami jobb, kedvezőbb, hiszen ez a dátum minden elnyomottak felragyogó napja volt. Várakozásom hasztalan volt mind a mai napig. Szervezkedési megmozdulás részünkről nem történt. Mintha megkövült volna bennünk valami, csak tág szemekkel meredünk és nem hiszünk a körülöttünk történő csodákban: a testvériségben, az egyenlőségben. Pedig alig akad közöttünk olyan, akit a fasizmus meg ne hurcolt volna. Sőt nem egy van közöttünk olyan is, akit a reakció ártatlanul bebörtönözött, táborokba vetett. Mi voltunk a sovinszta reakció személete a legvörösebb posztó. Ezért a hol lehetett, belénk fagyasztották a szót, megfélemlítettek, hogy ne merjük népünket anyanyelvén lelkiismeretünk szerinti jogaitban nevelni. Keserves 4 esztendő volt. „Soha többet azt az átkos időt!”

De, tanítótestvéreim, miért húzódna ma hátra? Az egyenjogúság, a testvériség megvalósítása megkezdődött. És, hogy egyedül csak mi nem részesülünk áldásos hatásában, az ok csak bennünk keresendő. Mindenki szervezkedett, házi alkalmazottak, magántisztviselők, néhol még a papok is, csak mi nem. Mindenki kezébe vette saját ügyének vezetését, csak mi várjuk még mindig, hogy mások gyámkodjanak felettünk. Tétlenül vártunk eddig és mit kaptunk? Emberfeletti sok

munkát és éhbérelt 10-szer kisebb fizetést.

Fel tehát a szervezkedésre! Ne féljen senki a „politikától”. Mert, ha a politika augusztus 23-ig vért, hazugságot, gyalázatot és gyűlölködést jelentett, ma békét, igazságot, testvériséget és szeretet jelent. És ki az, aki sorainkból eddig is mindezeket nem érezte? Nem ezt tanította? Mi, egyházunknak szellemi proletárjai, miért vonakodnánk, saját sorsunkat kezünkbe vennünk és szervezkedni? Sok ügyünk áll elintézetlenül, amit egyedül csak mi vagyunk hivatva elintézni. Kétlő várjuk? Ott vannak a népnevelési kérdések, tankönyvek, irástudatlanok, stb. kérdései. A fasizsta maradványok és a sovinszta gyűlölködés sorainkból való kiirtása. Azonkívül személyes ügyeink pl. fizetések kérdése, utazási kedvezmény, stb.

Szervezkedési felhívásom minden magyar felekezeti tanítóhoz szól. Valamennyi egyház minden tanítója közös szervezetben kell, hogy szervezkedjék.

Mivel igen nagy szátszórtságban dolgozunk s jelenleg a legfoglaltabbak vagyunk, kérjük a MNSZ vezetőségének segítségét szervezkedésünkhöz.

A viszontátra tanító testvéreim, akiket méltán neveznek a nemzet napszámósainak.

Kovácsné Járny Ibolya
ref. tanító (Keresztvár)

Zároni Romulus földművelés-ügyi miniszter rendelete a részesművelésű birtokokról

(Bucuresti) A földreform központi végrehajtóbizottsága tegnap Groza Péter dr. miniszterelnök részvételével Zároni Romulus földművelésügyi miniszter elnöklété alatt ülést tartott. Az ülésen Groza dr. miniszterelnök a földbirtokrendezés végrehajtásával kapcsolatban részletes előterjesztést tett, majd Agiu Constantian földművelésügyi alminiszter válaszolt a miniszterelnök beszédére. Ezután a bizottság megállapította azokat az irányelveket, amelyek a földbirtokrendezés végrehajtásával kapcsolatban foganatosítanak.

A bizottság ma délután ismét ülést tart. 1. A minisztérium egyébként felhívta a birtokrendezési munkálatok végrehajtásával megbízott közegek figyelmét arra, hogy a törvény és végrehajtási utasítás rendelkezéseit kötelesek pontosan végrehajtani, meghagyva a földbirtokosnak jogos birtokrészt.

Amennyiben a törvény téves magyarázata következtében, a tulajdonos részére a

törvény által előírt birtokrésznél kevesebbet hagytak meg, ez azonnal helyesbítendő. Az igényjogosultak által ezeken a részekben eszközölt vételek hozama ez utóbbiakat illeti és a tulajdonos csupán a termelés befektetése után lép ismét birtokba.

2. A részesművelést a törvény végrehajtási utasítása nem sorolta a 3. szakasz é) bekezdésének esetei közé. Ennek következtében az így munkált földek nem esnek kisajátítás alá.

A törvény és végrehajtási utasítás közvétele után azonban a részes művelést haszonbérben való művelésnek fogják tekinteni.

A minisztérium felhívja tehát az érdekeltek figyelmét, hogy a részes művelést a hibér rendszer utolsó maradványának tekintni és mint ilyen a jövőben nem engedélyezi. Az ezután megjelent törvények ezt a szempontot fogják érvényesíteni és azok akik ezt a művelési rendszert alkalmazzák, a teljes kisajátítási műveletnek teszik ki magukat.

Kinevezték a földbirtokrendezési járási bizottságok vezetőit

A földművelésügyi minisztérium a következő járási földbirtokrendező bizottsági vezetőket nevezte ki:

Háromszék megye: sepsiszentgyörgyi járás: Takács János földműves, kézdvári járás: Tóth Géza földműves, kovásznai járás: Bernáth Ferenc földműves, baróti járás: Varga Béla földműves, uzoni járás: Mátyás Ferenc földműves.

Kolozs megye: Kolozsvár város: Fodor Balázs földműves, bánffyújvári járás: Todutiu Iuliu dr. főszolgabíró, hidalmasi járás: Selicanu Vasile földműves, kolozsvári járás: Olteanu Marcel földműves, kolozsborsai járás: Malai Gheorghe föld-

műves, magyarádasi járás: Simion Stefan földműves.

Marostordamegye: maroshévízjáras: Popescu Sabin földbirtokos, felsőrévénijáras: Cerceanu Sava, munkás, teleki járas: Buzia Stefan gazdamezőnök, alsórévénijáras: Capriceanu Melinte szövetkezeti igazgató, mezőbándi járas: Cioloboc Avram földműves, görényi járas: Ciorvasi Iosif községi jegyző, alsómarosi járas: Sipos Sándor földműves, felsőmarosi járas: Bozsnay György dr. főszolgabíró és nyárádszeredai járas: Man Andor dr. ügyvéd.

Nemzetiségre való tekintet nélkül katonai felmentésben részesülnek a cukorrépa-termelők

(Bucuresti) A földművelésügyi minisztérium közli: A cukorrépa termelés fokozása érdekében a földművelésügyi minisztérium elhatározta, hogy a folyó mezőgazdasági évben 62 ezer 500 hektár földön természetesen cukorrépát. Április 14-ig 28 ezer 155 hektár területen vetettek cukorrépát. A minisztérium ezután közli a cukorrépa-termelőkkel, hogy cukorrépát május 10-ig lehet vetni és így a földművelőknek elegendő idejük van a föld-

dek előkészítésére és a vetésre.

Ezért a földművelésügyi minisztérium felszólítja a cukorrépa-termelőket, hogy nyugodtan kössenek szerződést a cukorrépa-termelőkkel, mert a kormány összül a folyó évi általános drágasági középarányok alapján ujaértékeli a beszállítandó cukorrépa árát.

A cukorrépa-termelőket nemzetiségre való tekintet nélkül katonai felmentésben részesítik.

Felvilágosítás, az északkeleti lakosok állampolgárságát rendező törvénnyel kapcsolatban

(Brassó.) Az északkeleti lakosok állampolgárságának rendezéséről szóló törvénnyel kapcsolatban többen keresték fel szerkesztőségünket azzal a kérdéssel, vajon az, aki a bécsi döntés után lemondott román állampolgárságáról, és északkeleti területre távozott, visszanyerheti-e román állampolgárságát. Hasonlóképpen az, aki kifejezetten nem mondott ugyan le román állampolgárságáról, de átélve a hátrált északkeleti területen magyar állampolgárságot kért, román állampolgárnak számít-e?

Az érdeklődőket a törvénynek azon rendelkezése ejti zavarba — teljesen indokolatlanul —, amely megfosztja román állampolgári jogaitól azt, aki 1940 augusztus 30-a után idegen állampolgárságot foglalt. A törvény eme rendelkezése azt célozza, hogy az, aki a bécsi döntés következtében magyar állampolgárságot nyert és ezután idegen állampolgárságot foglalt (természetesen sem magyar, vagy román), ne nyerhesse vissza román állampolgárságát. Ez az eset az északkeleti szász lakossággal, akik közül igen sokan foglaltak német állampolgárságot.

A törvény, valamint indoklásának figyelembe tanulmányozása ezt az értelmezést mindenben alátámasztja, de megerősíti azt Lucrétiu Patrascu igazságügy-miniszternek a Magyar Népi Szövetség képviselői előtt tett nyilatkozata is.

A feltejt kérdésre a felelet tehát az, hogy mindkét esetben román állampolgárnak számít az illető, ha északkeleti lakos és nem lépett be önként valamilyen ellenséges katonai alakulathoz.

A törvény kizárólag az északkeleti lakosok jogi helyzetét tisztázza és nem foglalkozik azoknak a volt román állampolgároknak helyzetével, akik délkeleti területekről léptek át a határt, és a felszabadulás időpontjában nem számítottak északkeleti lakosoknak. Ezek helyzetének tisztázása csak külön törvény útján történhetik.

Az új áruforgalmi törvény rendelkezései

(Bucuresti) Mint már megírtuk, a demokratika kormány gazdasági intézkedései kapcsán legelső sorban az üzérkedés lehetőségeinek megakadályozására és a fogyasztók érdekeinek védelmére törekszik. A legutóbbi minisztertanácson megszavazott valamennyi gazdasági törvény egy jól átgondolt rendszer szerves részét képezi. Ebből a rendszerbe tartozik a vállalkozati mozgalom újjászervezése, a szállítási elátlási központok megalkotása és még egy sereg hasonló rendelkezés, amelyek közül alábbiakban az új áruforgalmi törvényt ismertetjük rövid kivonathan.

A törvényt főleg a törvény egyszerűsége jellemzi. A kormány a törvény alkotásánál elsősorban a gyakorlati szempontokat vette figyelembe és igyekezett odahatolni, hogy az áru lehetőleg csak három kézen menjen át, amíg a fogyasztóhoz jut, a termelő, a nagykereskedő és a kiskereskedő kezén. Minden áru jegyzékkel indul el a termelőtől s ez a jegyzék végigkíséri azt a fogyasztóig. Így könnyen ellenőrizhető az áru és annak árának útja.

A termelőtől elinduló áru később még egy sorszámmal kap, mégpedig azt, amelyet a Kereskedelmi Kamarák vezetnek valamennyi termelőről és behozatali vállalatról, amelyek árut hoznak forgalomba. A kiskereskedőt kötelezi az új törvény, hogy árujára a kicsinybeni való eladási áron kívül azt az árat is kifüggeszse, amelybe az a termelőnél került, továbbá a fentemlített két kisérő számmal is.

Az áratat jövőben is az árkormánybiztosság állapítja meg. Bizonyos cikkek árat kerületi bizottságok véleményezése alapján döntik el.

Az új törvény tíz napi túlelmi időt engedélyez az ugynevezett fekete áruk kiárusítására, amelynek ára szabad alkutárgyat képez az eladó és vevő között, a vevő azokat csak a hivatalosan megállapított áron hozhatja forgalomba, illetve adhatja tovább. Ezen határidő lejártá után öt napon belül be kell jelenteni az árukat. A rendelkezés ellen vétőket rendkívül szigorúan büntetik.

Vitaest:

Az értelmiségiek szerepe a demokrácia harcában

Brassó.) Szombat este a Magyar Népi Szövetség brassói székházában nagyérdemű vitaest zajlott le, amely általános jelentőségű kérdést vitatott meg az értelmiségiek multbeli és jelenlegi magatartását a Magyar Népi Szövetség szervezkedésével és általában a demokrácia harcával kapcsolatban. A vitában résztvevő több munkás, orvos, tanár, ügyvéd és szervezeti vezető.

A bevezető előadást Takáts Lajos dr. tartotta.

— A fasiszta parancsuralmi rendszer bukása után az épülő demokráciának az a törekvése, — mondotta az előadó — hogy a fasiszta maradványainak felszámolásáért és a teljes demokrácia megvalósításáért folyó küzdelemre mozgósítsa a társadalom minden józan, becsületes és meg nem fertőzött rétegét. Ez a törekvés felveti a különböző társadalmi osztályok és rétegek szerepét ebben az összefogásban és így természetesen az értelmiségét is.

A történelem bizonyítja, hogy a hűbéri társadalmi rendszer felszámolásában a nép fiatalból felemelkedett értelmiségieknek, milyen nagy szerepe volt.

A modern ipar korában azonban az értelmiségi réteg megalkuszik. Az ugynevezett „középosztály” megteleődik olyan értelmiségi és városi elemekkel, akikben már nem él a néphez való tartozás tudata és felelősségérzete. Az értelmiség elvesztéi kapcsolatait a néppel és műveltségét, társadalmi helyzetének előnyeit anyagi előnyök és vezetői tisztségek elnyerésére használja fel. Ezt viszont csak úgy tudja elérni, ha minden tekintetben behódol a hatalmasoknak. Így lesz a középosztály és benne az értelmiségi réteg, feltétel nélküli kiszolgálója a reakciónak.

A fasiszta utatán igyekezett a maga elnyomó szándékainak megvalósítására a társadalom minden rétegében megkeresni a maga ügynökeit, ezeknek cselekvő szerepet és gazdasági előnyöket juttatva. Ezzel a bomlasztó szándékkal szemben a földműves és a maga józanságával, a munkásság pedig szerveztségével és öntudatával, sikerrel állotta meg a helyét. A középosztály a maga zagyva összetételében, a néptől elszakadva, rendszerint a legszolgajabb módon állott a fasiszta törekvések rendelkezésére. Mindenesetre voltak kivételek is.

Hangsúlyozza a továbbiakban az előadó, hogy minden haladásnak előfeltétele a hibák és mulasztások nyílt és őszinte bevallása. Az értelmiségnek tehát, ha őszintén akar haladni a demokrácia útján, férfiasan be kell vallania bűneit és mulasztásait.

A Vörös Hadsereg szétzúzta a délkelet-európai fasiszta és alapjaiban rendítette meg a reakció hatalmát. Az uralmát együtt bukik a szolgá. Az értelmiségi réteg egy részét az a veszély fenyegeti, hogy együtt bukik a fasiszmussal és reakcióval, melynek szolgálatában állott, hacsak fel nem ébred benne igazi hivatástudata és nem tudja lerázni magáról azokat az előítéleteket, melyek ma még megbénítják cselekvőképességét.

Ezután következtek a felszólalások.

Bálint József: A munkásság — úgy mond — mindig különbséget tudott tenni azon értelmiségiek között, akik a nép javára dolgoztak s akik ellene. Sajnos, mindig az utóbbiak voltak többségben. Az értelmiség a multban lenézte a munkást és földművest s általában most is vagy félreáll, vagy csak nem őszintén s kényszeredetten csatlakozik a demokráciához. Ha az értelmiség őszintén demokráta, akkor ragadja meg a kezdeményezést a közművelődés, nevelés, közegészségügy terén. Viszont ne kívánjanak az értelmiségiek mindjárt politikai vezetőserepet, mert éppen az utóbbi idők során az nyert megállapítást, hogy az értelmiségiek politikai nevelése nagyon hiányos.

Halász Gyula: Részletesen vázolja a multbeli nevelés hibáit, amely egyik fő oka az értelmiségiek eddigi magatartásának. Új szellemű nevelésre van szükség, hogy új embereket nevelhessünk egy igazságosabb társadalom számára. Kitér a drágaság kérdésre is, amely lehetetlenné teszi a dolgozó emberek életét. Hangsúlyozza, hogy az értelmiségieknek őszintén

Megkezdődött Bréma ostroma

Hamburg három oldalról már be van kerítve

(London.) Montgomery tábornagy csapatai megadásra szólították fel Bréma város helyőrségét. A város náci parancsnoka a felszólítást elutasította, mire megkezdődött a város ostroma. Az angol csapatok a levegőből és a szárazon egyidejűleg megkezdtek a bombatámadást, amely máris romhalmazzá változtatja ezt a nagy német kikötővárost.

Hamburgot a szövetséges csapatok 3 oldalról bekerítették és minden órában számitani lehet a végső támadás megindítására. Az angol csapatok elérték Emdent is és már csak 30 kilométerre vannak a hollandiai Utrecht városától.

Délien a francia csapatok a német-svájci határ mentén nyomulnak előre Bajorország területén. A 7. amerikai hadsereg szintén déli irányban halad előre Bajor-

ország területén. E csapatok elfoglalták Kappel és Althausen városokat és már csak 30 kilométerre vannak Ulmtól. A Harz hegységben a szövetségesek bekerítették 30 ezer német katonát, akik letették a fegyvert.

A Patton tábornok parancsnoksága alatt álló 3. amerikai hadsereg csapatai a csehszlovák határ elérése után váratlanul irányt változtattak és délfelé München irányában nyomulnak előre. Az előrenyomulás során e csapatok 20 kilométerre közelítették meg Regensburgot a dunai nagy kikötővárost.

Minden jel arra mutat, hogy a szövetségesek nem akarnak időt engedni a náciaknak arra, hogy a bajor hegységek között ellenállási fészkeket építsenek ki.

Meggyszűntek a katonai övezetek

A határmenti övezetek kivételével az országban szabad az ingatlanforgalom

Az 1945 március 30.-a előtt kötött ingatlan-szerződések jogszerűt érvényesek

(Bukarest.) A Hivatalos Lap egyik legutóbbi számában megjelent rendelettörvény a katonai övezetek megszüntetéséről méltán egyike azoknak az intézkedéseknek, amelyek révén az együttlako nemzetségek egyik égető problémája szűnik meg.

Tudvalevő, hogy 1938-ban rendeltörvényvel elsősorban a nagyobb ipari központokat ugynevezett katonai övezetnek nyilvánították. Az országhatár mentén ugyanakkor határövezeteket létesítettek. Mind a katonai, mind a határövezetben számos korlátozás nehezítette meg a természetes személyek letelepedését, otlakását, a legnagyobb nehézség azonban mégis az ingatlanforgalom terén volt tapasztalható.

Mindenki emlékszik még arra, hogy a katonai övezetben és határövezetben magyar nemzetiségű román állampolgár csak a legtrikább esetben szerezhette meg ingatlant, mert az eladó előbb a hadügyminisztériumnak volt köteles felajánlani az ingatlant. Ha az állam a hadügyminisztériumom keresztül nem tartott igényt az ingatlanra, akkor — de csak akkor — vehette meg a jogszerűtí vevő a kérdéses házat vagy földet. Sok esetet tudunk arról, hogy az állam elővételi jogának gyakorlásával megbízott szervek még az örökösödés jogán gazdát cserélő ingatlanát-irásokat sem engedélyezték.

Ennek a rendszernek véget vetett a most megjelent rendelettörvény. Pátráscanu Lucretiu igazságügyminiszternek a törvényjavaslathoz mellékelt indoklása megállapítja, hogy „ez a rendszer már nem felel meg a való szükségleteknek, sőt a magánszemélyek közötti ügyletek elé komoly akadályt gördít. Ez viszont a nemzetgazdaságnak okoz súlyos károkat”.

A most életbelépett rendeltörvény, a és hátsó gondolatok nélkül kell csatlakozniok a demokrácia harcához.

Pozsár András: A munkásság a történelem során nemzetközileg szervezkedett, az értelmiség azonban nem. Így vehetett erőt olyan nagy mértékben a szovinizmus az értelmiségben. Mindenesetre voltak olyan értelmiségiek is, akik bekapcsolódtak a dolgozók szabadságharcába. De a nemzetek közti megértésben a munkásság volt az úttörő szerep.

Lónyai: Az értelmiségiek eddig nem találták meg igazi helyüket a többi dolgozók oldalán, holott oda tartoznak tulajdonképpen. Eddig bizony az értelmiségiek nem siettek a demokrácia táborába s a jövőben tetteikkel kell bebizonyítaniok jószándékukat.

Csirikás György: Mióta a Magyar Népi Szövetség működik, sok ízben igyekezett alkalmat nyújtani az értelmiségieknek a bekapcsolódásra. A sajnálatos valóság az, hogy a magyar értelmiségiek közül alig látni egyet-egyet sorainkban. Nekünk szükségünk van az értelmiségiekre, de nekik is miránk.

mely tulajdonképpen az eredeti törvényt módosítja, kimondja, hogy a határövezetek kivételével — a határövezeteket ugyanis a törvény bizonyos enyhítő intézkedések bevezetésével továbbra is fenn tartja — bárhol másutt lévő ingatlanl kapcsolatos jogi cselekményekhez, vagy szerződéshez sem a hadügyminisztérium, sem más katonai hatóság engedélye nem szükséges.

Azok a jogi cselekmények, vagy szerződések, amelyeket a rendeltörvény módosítása előtt kötöttek, érvényesek még akkor is, ha annak idején a szükséges engedélyt a fél nem szerezte meg. Ez azt jelenti, hogy cselekmény, vagy szerződés, amelyet 1945 március 30.-a előtt a katonai övezetben — tehát nem a határövezetben — lévő ingatlanra kötöttek, függetlenül attól, hogy az érdekelt fél megszerezte-e vagy nem a megkívánt előzetes engedélyt, ettől a naptól kezdve minden további nélkül érvényes.

A határövezetben minden ingatlanl kapcsolatos jog elnyeréséhez (adás-vétel, adományozás, stb.) a nagyvezérkar előzetes engedélye szükséges. Az örökség után gazdát cserélő ingatlanokra ez a korlátozásal jövőben nem vonatkozik.

További könnyítés még az, hogy bár a határövezetben az előbb említett esetekben az előzetes engedélyre ugyan szükség van, de ha az engedély elnyerése iránt beadott kérvény iktatásának napjától számított husz napon belül válasz nem érkezik, akkor az engedély megadottnak tekintendő.

Ajánlatos, hogy az ilyen szerződések az érdekelték most már 30 napon belül, vagyis április 30-ig, az illetékes pénzügyigazgatóságon illetékeztessék.

Bálint József: A gyári tisztviselőket, különösen az utóbbi 10—12 évben, a munkásság besugójuul használták fel. Így állt be az elhidegülés a dolgozók különféle csoportjai között. Most azonban itt a legjobb alkalom, hogy az értelmiségiek csatlakozzanak a dolgozók szabadságharcához. Azt várniok el tőlük, hogy kezdeményezést mutassanak a nevelés, közművelődés terén és komoly munkát fejtsenek ki.

Majosné: Az értelmiségi nők nevében beszél. A nőknek eddig nem volt joguk, helyük csak a konyhában volt. Hisz, hogy az értelmiségiek is ráternek a helyes utra.

Szabó Zoltán dr.: A középosztálybeli értelmiségieket az iparosok és munkások lenézésében és elfoglalt nemzetieskedésben nevelték fel. Az értelmiségiek nem volt hajlandó leülni a fehér asztalhoz az iparossal. Az értelmiségi kénytelen volt megalkázkodni felfele, hogy álláshoz jusson. Különösen a nevelés menti némileg az értelmiségiek eddigi eljárását. Hisz, hogy az értelmiségiek legnagyobb része, ha kéve is, de bekapcsolódik majd a de-

Leleplezett feketeüzérek

(Brassó.) A „Hazafiak Szövetsége” ke-refében működő polgári ellenőrző bizottsá-gok több üzéretet lepleztek le,

Boros Lajos Kut-utca 4 szám alatti laká-sán 3000 idegen cigarettát, 329 karika cér-nát és ingvásznakat találtak, amelyekről Borosnak nem volt semmi számlája. Azt sem tudta igazolni, hogy miért tart a la-kásán ilyen nagy mennyiségű árut. A ciga-rettáért az állami dohányjövődék kiküldöt-te helyben 198.200 lej büntetést rótt ki Bo-rostra.

A polgári bizottságok ugyancsak aznap lepleztek le bizonyos egyéneket, akiknél jelentős mennyiségű gyertyát találtak, a-melyet a helybeli Eitel G. cégtől vásárol-tak 1800 lejés áron akkor, amikor annak rendes ára 734 lej volt kilónként. Az ille-tőknek az áruól nem volt számlájuk.

Mindkét esetről jegyzőkönyvet vettek fel, az árut elkobozták és ügyükben gyor-sított eljárással ítélkeznek.

Felfúlvizsgálják a zsidó intézményekben és munkasztagokban működött zsidók tevékenységét

(Brassó.) A zsidó hitközségek szövetsé-gétől kapott utasítások értelmében a nyu-gati szerződésű zsidó hitközség kebelé-ben tisztogató bizottságokat létesítenek. Egy bizottság a megyében működő volt Romániai Zsidóközpont tisztviselői és ve-zetőinek tevékenységét, a második bizott-ság pedig a hitközségi tagok tevékenysé-gét vizsgálja felül. A két bizottság össze-tétele a következő:

1. A volt zsidó központiakat ellenőrző bizottság: Benedek Sándor, Berkovits mérnök, Gombos Márton, Herz Béla és Kahána Samu.

2. Hitközségi bizottság: Klein Ferdin-and, Lőb Béla mérnök, Schauer Ernő és Schön László.

Az első bizottság április 16-án alakult meg és már meg is kezdte működését. Ez a bizottság hivatalból vizsgálja felül a Zsidó központ valamennyi fizetett, vagy tiszteletbeli alkalmazottjának tevékenysé-gét. Vizsgálatot folytatnak mindazon zsi-dók ellen is, akik ellen feljelentés érke-zett, hogy a parancsuralom idején a zsi-dó népre káros magatartást tanusítottak. Ez különösen vonatkozik egyes munka-sztagolatosokra.

A bizottság ezután is felkér mindenkit, hogy tegye meg aláírással ellátott felje-lentését mindazok ellen, akik a parancs-uralom idején együttműködtek a hatósá-gokkal és ezáltal a zsidók helyzetét még jobban súlyosbították. A panaszokat és feljelentéseket zárt borítékban a leg-rövidebb időn belül a hitközség titká-rságához kell a tisztogató bizottság címére eljuttatni.

Felhívás

A háztartásbeli alkalmazottak szakszer-vezete ezután kéri minden egyes tagját, hogy csütörtökön, április 26-án délután 4 órákor jelenjenek meg a szakszervezeti székházban tagsági könyvecskéjükkel, hogy megállapíthassák a bélyegek számát. Minden tag megjelenése kötelező.

mokrácia munkájába.

Csákány Béla dr.: Kétségtelenül az értelmiségiek hibája, hogy mindeddig nem ismerték fel igazi helyüket a többi dolgo-zók oldalán. Meg kell állapítani, hogy az értelmiségiek, minden jószándékuk elle-nére, még nem álltak közénk.

Kiemeli, hogy az értelmiségiek nem csak a munkásokat nézték le, hanem a földműveseket is, noha tulnyomó részt szintén faluról származtak.

A szervezet igyekezzék sorajba fogadni az értelmiségieket és politikai nevelést adni nekik.

Dávid Sándor megyei elnök: Lezárja a vitát és egyben felveti a belváros szervezkedésének kérdését. Nemcsak a külső kerületek, de a belvárosi nők is előrehaladottabbak a szervezkedés terén, mint a belvárosi férfítágot. Javasolja, hogy az értekezlet határozzon el szerda este 6 órára tagösszejövetelt, amelyen a Belváros és Bolgárszeg-beli tagok pon-tosan jelenjenek meg.

A megjelentek egyhangulag megszava-zák a határozatot.

HIREK

NÉPI EGYSÉG POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség: Str. Arzintarilor (Ortve-n), 16, Tel. 17-53
Kiadóhivatal: Piața Gh. Enescu (Rónasár) 2, Tel. 22-69

Előfizetési díjak csak postai kézbesítéssel:

Egy hónapra 500 lej. Vállalatok, intézmények és hatóságok részére évi 20.000 lej.
Havi előfizetéseket csak olyan helységekből fogadunk el, ahol nincs helyi bizományosunk.

Naptár:

Csütörtök, 1945. április 26. A nap 4 óra 52 perccor kel és 7 óra 5 perccor nyugszik. Kat.: Kilit. Marc. vlt. Prot.: Ervin. Ort.: Vasile. Zaidó: 5705 év, Ijar hó 13.

Mozgók műsora:

Aró: Pincocchio. Astra: Lovagiatona. Capitol: Munkács a kolostorban. CFR filmszínház: Minden éjszaka történet. Corso: Egy anya szenvedései. Lumina: Gróf Monte Cristo. Redut: Katia.

Szolgáltatás győgszertárak

Szerdán: „Az őrangyalhoz”, Neustädter, Buzasor 5.
Csütörtökön: „A medvéhez”, Pagideanu, Fekete-utca 20.

Magyar hangosfilm Brassóban. Romániában a brassói CFR filmszínház mutat be első ízben magyar filmet. A vasúti munkások mozgójában a napokban az „Opiumkeringő” című film kerül színpadra.

Meghosszabbították az árubejelentési kötelezettség határidejét. A brassói pénzügyigazgatóság közli: A pénzügyminisztérium rendelkezése szerint a nagykereskedők, kiskereskedők, vándorkereskedők, továbbá az ipari termelők, iparosok, vendéglők, falatozók, kocsmák, étkezdék, kávéházak, cukrászdák, stb. árubejelentési kötelezettségét 1945 április 25-ig hosszabbították meg.

Magyar hadifoglyok üzenete a Szovjetszövetségből. A moszkvai rádió a napokban a Szovjetszövetségben levő magyar hadifoglyok üzenetét továbbította. Több magyarországi illetőségű foglyon kívül erdélyiek is üzentek. Ezek a következők: Imecs János tartalékos zászlós, Medgyes (Nagyküklő-megye), Kondás András, Oszdola (Háromszék-megye), Kerekes Endre zászlós, Marosvásárhely, Kovács Péter zászlós, Fiatalfalva (Udvarhely-megye), és László Ferenc dr. zászlós, Sepsiszentgyörgy. A nevezettek tudatják hozzátartozóikkal, hogy egészségesek és jól vannak.

A nyugati szertartású zsidó hitközség felhívása. Minden zsidót szász meg száz szál fűz Észak-erdélyhez. Kinek szülőháza, kinek szülei, testvérei, gyermekei, rokonai, barátai voltak valaha ott, akiket visszavárnak. Testvéreink, akik különös csoda folytán életben maradtak, és akiket a győzedelmes Vörös Hadsereg felszabadított a különböző haláltáborokból, lassan hazaszállingóznak. Ezeknek a meggyötört, agyonkínzott embereknek a hosszú út után nincs ruhája a testükön, és otthonaikat üresen találják. Nekünk, akiknek mindenünk megvan, két kézzel, örömmel kell szívvel kell adnunk ruhát, ágyneműt. Az életünkért, bántatlanságunkért, nagyon csekély váltásádj ez.

Esetenkint vizsgálják felül az adóvallomás későbbi időpontban való beadásairánti kérévényeket. (Bucuresti, Rador.) Több vállalat kérte, hogy engedélyezzék az 1945 évi adóvallomásuknak későbbi időpontban való benyújtását. A pénzügyminisztérium ezzel kapcsolatban közli, hogy a határidőt nem hosszabbítja meg, de az ilyen irányú kéréseket esetenként megvizsgálja és indokolt esetben engedélyezi az adóvallomás későbbi időpontban való benyújtását.

Minden lovat be kell jelenteni. A brassói rendőrfőnökség közli: A Hivatalos Lapban április 12-én közölt 269. számú törvény értelmében valamennyi lótulajdonos, vagy olyan személy, akinek birtokában ló van, haladéktalanul jelentkezzék az illető kerületi rendőrségen, ahol köteles a birtokában lévő lovat bejelenteni. Jelen rendelet be nem tartása a törvény szigorával sújtják.

LEGUJABB ESEMÉNYEK

A szövetséges csapatok elfoglalták Ulm városát

(London.) A szövetséges főparancsnokság jelentése szerint a Duna felső szakaszán előnyomuló szövetséges csapatok tegnap Stuttgarttól délkeletre rohammal bevették Ulm városát.

(London.) A brit haditudósítók jelentése szerint egyre több német repülő adja meg magát repülőgéppel együtt. A pilóták kihallgatásuk során elmondták, hogy benzínhiány miatt képtelenek repülőgépeikkel együtt elmenekülni.

Londoni jelentések szerint egyre nagyobb méreteket kezd ölteni a németországi öngyilkossági járvány. A náci vezetők egyre inkább követik el öngyilkosságokat, hogy megszabaduljanak a felelősségnyomás elől. A német kormány egyébként rendeletet adott ki, amelyben elrendelte, hogy a náci vezetőkre vonatkozó összes adatokat és iratokat, amelyeket a megszálló seregek felhasználhatnak a vezetők ellen — semmisítsék meg.

Május elsejére két egyeteme lesz Kolozsvárnak

(Kolozsvár.) Az erdélyi egyetemi oktatás megoldásával megbízott NDA kiküldöttek, akik egyenlő arányban képviselték mind a román, mind az ittélő magyar lakosságot, 1945 április hó 16—17-én a megyefőnöki hivatal tanácstermében Luka László, a NDA főtitkára, és Potop Aurél dr. népművelésiügyi államtitkár jelenlétében tanácskozássra gyűltek össze. A tanácskozáson megjelent még Petrovici tanár a román egyetem rektora, valamint Dacovic, Kernbach, Rosca és Tinculescu tanárok. A bizottság áthatva attól a mélysegesen demokratá szellemű, amely a kormányt és elnököt, Groza Pétert az együttműködő nemzetiségek kérdésének megoldásában vezeti, elhatározta, hogy tervezet nyújt be a kormányhoz az erdélyi egyetemi oktatás végleges rendezésére. Ez a tervezet — kivonatossan — a következőket tartalmazza:

1. Az „I. Ferdinánd király” egyetem

1945 május elsejével visszatér Kolozsvár székhelyére.

Ugyanettől az időponttól kezdve magyar oktatási nyelvű egyetem létesül, ugyanakkor Kolozsvár székhelye.

3. A jelenleg működő magyar egyetem 1945 május 15-ig előadásait, a vizsgáit pedig 1945 május 15-ig befejezi, úgy hogy a visszatérő „I. Ferdinánd király” egyetemnek a gyakorlatban is helye legyen 1945 május 30-ig.

4. 1945 május 1-től a kolozsvári központi egyetem épületében az „I. Ferdinánd király” egyetemnek egy küldöttsége megkezdte működését és felhatalommal intézi berendezkedését és diáksága ügyeit.

5. A magyar nyelvű állami egyetemnek négy tanulmányi kara lesz; a negyedik kar a jog- és államtudományi, valamint a közgazdasági karok összehívásából fog állni.

Jólsikerült műsoros előadást rendezett a MNSZ fővárosi szervezete

(Bucuresti.) A MNSZ bucuresti szervezete vasárnap, április 22-én délután változatos összetételű, gazdag műorú előadást rendezett. Az előadás, amelyen Tanzer Mihai, a bucuresti szovjetbizottság politikai tanácsos helyettese is megjelent, mind erkölcsileg, mind anyagilag jól sikerült.

Délután a MNSZ fővárosi szervezetének női csoportja táncal egybekötött teadélután rendezett, amelyen Tanzer, a bucuresti szovjetbizottság politikai tanácsos helyettese szintén megjelent.

A MNSZ hírei

A Magyar Népi Szövetség brassói szervezete, ma, szerdán délután 6 órai kezdettel a belvárosi és bolgárszegi kerületek szervezetének megalakítása céljából a Prezan utcai székházban ülést tart, melyre kéri a férfitagok pontos megjelenését. Az ülés napirendjén szervezeti kérdések és a kerületi vezetőségek megválasztása szerepel.

A MNSZ belvárosi női csoportja pénteken, április 27-én délután 6 órai kezdettel taggyűlést tart a MNSZ Prezan utcai székházban.

A MNSZ brassói szervezetének női csoportja sorozatos közművelődési délutánokat rendez a helybeli magyar ifjúság és az iskolák közreműködésével. Az első közművelődési előadást vasárnap, április 29-én délután 3 órai kezdettel tartják a szervezet Prezan utca 5. szám alatti székházának nagytermében.

A MNSZ brassói szervezete ifjúsági csoportjának vezetősége csütörtökön, április 26-án, este 7 órai kezdettel ülést tart. Kéri a vezetőségi tagok pontos megjelenését.

A MNSZ Brassó-bolonyai kerületi szervezete ezúton mond köszönetet mindazok-

nak, akik készpénzadományaikkal hozzájárultak a bukaresti uton levő református iskola javítás munkálataihoz és a szervezet kerületi Vörös Lobogójának az elkészítéséhez.

A MNSZ brassói szervezetének ifjúsági csoportja nagyarányú könyvgyűjtési mozgalmat indított a szervezet könyvtárának kibővítése érdekében. A MNSZ ifjak felkéri a város magyarságát, hogy felesleges, nélkülözhető és kiolvasott szépirodalmi, tudományos és társadalomtudományi könyveket juttassák el a szervezet székházába, Prezan utca 5. szám.

A MNSZ Brassó-bolonyai kerületi szervezete vasárnap, április 29-én délután 4 órai kezdettel a bolonyai református iskolában közművelődési előadást rendez.

Meghívó

A ruházati ipari munkások szakszervezete meghívja a bizottság összes tagjait, valamint a műhelybizalmiakat, hogy csütörtökön, április 26-ikán délután 6 órakor a Szakszervezeti Székházban megtartandó gyűlésen okvetlenül jelenjenek meg.

Kézdizsentlélek község előljárósága.

Árverési hirdetmény

Kézdizsentlélek község közbirtokossági kőbányája április 29-én d. e. 9 órakor nyilvános árverésen bérbe lesz adva. A feltételek árverés előtt lesznek nyilvánítva. Kézdizsentlélek, 1945 április 16.

Községi Előljáróság

Vegyészeti laboratórium részére

1-2 szobából álló

helyiséget keresek

folyóvízzel, villannyal, lehetőleg gázzal.

Cím a kiadóban.

Apróhirdetések

Legkisebb apróhirdetés 15 szóból 250 lej minden további szó 25 lej.

Incatlan, bérlet

Háza t, telket szakszerűen, felkisméretesen Landau közvetít. Brassó, Geneal Mosoiu 25. (983)

Ház üzlethelyiséggel és egy házhely eladó. Érdeklődni Brassó, Calea Bucurestilor 28. szám alatt. (981)

Gyermekeknek házaspár egy, vagy kétszobás komfortos lakást keres. Ajánlatokat „Csendes” jellegre a kiadóba kérék. (950)

Munkakereslet, kínálat

Fűt, vagy leányt kifutónak alkalmaz a „Népi Egység” kiadóhivatala. Brassó, Piața Enescu 2. (Főtérnél.) (974)

Felvezek garanciaképes kiszolgáló kisasszonyt cukrászdába. Petri, Brassó, Szent János utca 7. (990)

Vétel, eladás

Eladó egy mahagóni ebédlő. Cím a kiadóban. (965)

Főzőlámpát jó állapotban veszek. Brassó, Kapu utca 42 2. ajtó (délután 3—6-ig). (980)

Veszek k telket, 400—500 nm., esetleg kevésbé bombázott házat, vagy kisebb családi házat. Ajánlatokat „Kézpénz” jellegre a kiadóba kérék. (919)

Eladó középtermetre vadonatúj férfi tavaszkabát és egy öltöny. Cím a kiadóban. (982)

Egy mély gyermekkosci eladó. Brassó, Carmen Sylva 6. (987)

Egy ruhaszekrény és egy asztalág eladó. Szócs Lázár, Brassó, Alexandru Dr. Bogdan 63. (988)

Ben Ami-könyveket és fordításokat veszek. Cím a kiadóban. (989)

Ágyneműtartó divány, tálalókredez, fotel, asztalka eladó. Brassó, Regele Mihai 7, apart. 10, érdeklődni 12—1. között.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett jó anya, nagyanya, anyós és rokon

őzv. Filipánits Istvánné

szül. Sándor Anna

életének 66-ik évében hosszú és súlyos szenvedés után, visszaadta életét Teremtőjének.

Drága halottunk hült tetemét április 26-án, délután 5 órakor fogjuk a Kapu-utca 40. szám alatti gyászházból, a bolonyai róm. kath. temetőben örök nyugalomra helyezni.

Az engesztelő szentmise áldozat a megboldogult lelkiüdvéért április 27-én, reggel 8 órakor fog a plébánia templomban a Mindenhatóknak bemutatni.

Mindnyajunk szeretete kísérelje örök útján!

Brassó, 1945 április 24-én.

A gyászoló család.

Értesítés!

Ezennel tudomására hozzuk a „MUNCITORUL” Beszerzési Központ tagjainak, hogy 1945 április 25-iki kezdettel a következő élelmiszer cikkek kerülnek kiosztásra: 200 gr. griz minden tagnak a L. 241 250 gr. rizs minden tagnak a L. 461 200 gr. cukor április hóra a L. 405-412 250 gr. méz minden tagnak a L. 1789 2 doboz gyufa minden tagnak vagy 5 doboz gyufa egy családnak valamint tetszés szerinti mennyiségben kaphatók a következő élelmiszerek:

Huskonzerv
fehér bab
árpakása
héjalt borsó
lencse
aszalt szilva
Frank-kávé